

Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.

Milí bratři, milé sestry,

v dnešní době je mnoho chudých lidí – v našem okolí i po celé zemi. Miliony lidí jsou tak chudé, že umírají hladu. Další miliony lidí tak tak přežívají, anebo žijí z ruky do huby, jak se lidově říká. Ale jsou kolem námi mnozí lidé, kteří se také mezi chudé počítají a přitom třeba vůbec chudí nejsou. Chudoba – to je totiž stejně špatně změřitelný stav jako třeba moudrost. Kdekdo si myslí, že je moudrý – a přitom může být docela obyčejný hlupák. A kdekdo si dnes myslí, že je chudý - a přitom se má vlastně dobře, téměř nic mu nechybí. Zvláště v dnešní konzumní společnosti si často myslíme, že jsme chudí, protože nemůžeme mít co pět let nové auto a bydlet v rodinném domě s bazénem a hrát hry na nejnovějším počítači. A zvláště my Češi si umíme stěžovat – pořád máme hluboko do kapsy, pořád nám něco důležitého chybí, pořád nás někdo okrádá a ožebračuje. A i kdyby to byla nakrásně pravda, ještě to neznamená, že se musíme cítit jako největší chudáci. Můžeme být přece spokojeni s tím, co máme a za to Pánu Bohu děkovat.

Ale Ježíš dnes mluví o chudobě ducha. *Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.* No, za chudého se označí kde kdo. Slyšel jsem to i z úst opravdových boháčů. Ale kdo sám sebe prohlásí za chudého duchem? Asi málokdo. Ale přitom rádi takto nazýváme druhé lidi. Klasická a hojně používaná hláška, oblíbená u mnohých českých celebrit, zní: *Nejhorší srážka je srážka s blbcem.* Vždycky mě na tom udiví, že ten, kdo tuto větu pronáší, si o sobě nikdy nepomyslí, že by tím blbcem mohl být také on sám. Jenže Ježíš nemyslí na „slaboduché“, na lidi s nízkou inteligencí, nemyslí tím mentálně postižené jedince. Samozřejmě že i jim je Boží království otevřené. I o ně má Pán Bůh veliký zájem. Ale přece jen: Ježíš blahoslaví jinou chudobu ducha. Jakou? Zkusme to dnes vyložit ve třech bodech.

Za prvé: Chudý v duchu je věřící člověk, který se nespolehá na nikoho jiného než na Hospodina. Co nám křesťanům ale také jiného zbývá? Když nahlédnu do svého nitra, když se rozpomenu na svá slova a činy – a toto všechno porovná s Božími nároky -, těžko se můžu spoléhat sám na sebe. Jediná jistota je v Boží lásce k člověku. V Kristově díle. V Kristově kříži, který jediný mě může zachránit.

Dnes se hodně mluví o zdravém lidském sebevědomí. Jak je potřebné. A jak o něj máme pečovat a kultivovat jej. Ale podle Písma je sebevědomý člověk ten, který všechno lidské sebevědomí ztratil. Ne ten, který si o sobě hodně myslí. Ale ten, který sám o sobě ví, že to s ním není v pořádku. Že není hoden dostat se do nebe. Že se sám od sebe nedopídí k pravému smyslu života. Že si sám ke spáse nepomůže. Slovy apoštola Pavla: *Já však se zanic nechci chlubit ničím, leč křížem našeho Pána Ježíše Krista, jímž je pro mne svět ukřižován a já pro svět.* (Ga 6,14) A tak hledáme záchranu u Hospodina. Tam je náš život. Tam je naše sláva. Tam je naše veškerá moudrost.

A tak blaze vám, když o sobě smýšlíte střízlivě, a právě proto hledáte všechno dobré u Hospodina. On vás rád vpustí do svého domova, do Božího království.

Druhá věc s tím souvisí: Chudý v duchu je ten, který si moc dobře uvědomuje, že nevlastní celou pravdu: o světě, o Bohu, o životě, o člověku. Chudí v duchu jsme tehdy, když neprosazujeme své názory jako ty nejlepší a jediné možné. Když se nesnažíme všechno kolem nás řídit a všude tahat za provázky. Pravdu my křesťané nevlastníme. K pravdě se celý život přibližujeme. Protože Kristus je pravda. A Krista nikdo z nás nevlastní. Když tedy dáváme prostor druhým lidem, když sami sebe občas upozadíme a začneme druhým lidem skutečně naslouchat, tehdy jsme chudými v duchu. Ochuzujeme svého vlastního ducha a necháváme se obohatit Duchem svatým, který k nám přece přichází i skrze druhé lidi.

A myslím, že zrovna my evangelíci nad tím musíme pořádně přemýšlet. Vždyť katolíci se od nás evangelíků liší tím, že mají jen jednoho papeže. U nás však s jistou nadsázkou platí, že co evangelík, to neomylný papež. A pak se kolikrát ve sborech hádáme a překřikujeme: protože nikdo

z nás nechce umenšit trochu toho svého ducha. A opět to shrňme slovy apoštola Pavla: *Jestliže si někdo myslí, že něco už plně poznal, ten ještě nepoznal tak, jak je třeba.* (1K 8,2)

A za třetí: chudým v duchu je ten, který z lásky k Bohu mnohé opustí a následuje Krista. Ten, kdo sám sebe vědomě ochudí, aby lépe a účinněji šel za Ježíšem. Ne všechno totiž v životě musíme zkusit. Nemusíme se vydávat mnoha cestami. Nemusíme se ve všem angažovat a za každou cenu uspokojovat své vlastní potřeby. *Hle, my jsme opustili všechno a šli jsme za tebou,* říká učedník Petr svému Pánu. A Ježíš to oceňuje a odpovídá: *Amen, pravím vám, není nikoho, kdo opustil dům nebo bratry nebo sestry nebo matku nebo otce nebo děti nebo pole pro mne a pro evangelium, aby nyní, v tomto čase, nedostal spolu s pronásledováním stokrát více domů, bratří, sester, matek, dětí i polí a v přicházejícím věku život věčný.* (Mk 10,28-30)

Zrovna dnešní doba přináší svobodu ve formě spousty možností, tisíců zážitků. Ale v tom je háček, ďábelská lest. Právě kvůli těmto neomezeným možnostem je pro nás tak nesnadné vybrat si správnou cestu. Dnes můžeme číst tisíce knih najednou. A přitom pořádně nečteme nic. Můžeme cestovat do vzdálených krajín. A přitom neznáme okolí našeho domova. Můžeme si vybírat mezi tunami zážitků, ale stejně nás čas od času přepadne úzkost z toho, že nám uniká smysl pravého života. Příkladem pro nás křesťany budiž fakt, že dnes můžeme číst Písmo hned v několika verzích do češtiny přeložené, a že v knihovnách kde kdo z nás má více než jednu bibli. A paradoxně Písmo čteme a známe daleko méně než naši předkové, kteří byli rádi, když měli ve svých domácnostech jednu starou, zděděnou Bibli kralickou. Chudí duchem – to jsou ti, kteří vědomě osekají svůj život a zaměří se na to nejpodstatnější. A tím nejpodstatnějším je jít přímo za Kristem, jemu naslouchat, jeho poslouchat. Tak se nám otevírá Boží království, Pánem Bohem zaslíbené.

Milí bratři, milé sestry, víte, jaká jsou poslední slova Martina Luthera? Na smrtelné posteli prohlásil: *Jsmo žebráci. Taková je pravda.* Ano, je to jistě pravda pravdoucí. Ale to není celá pravda. Tou druhou a podstatnější částí pravdy je, že nás, duchovní žebráky, Bůh má rád. A že nás, chudé duchem, jednou přivítá ve své otevřené náruči. Tak jako to jistě učinil s Lutherem a se všemi našimi otci a matkami ve víře, kteří nás již předešli. *Blaze chudým v duchu, neboť jejich je království nebeské.* Amen.

Modleme se: Pane Ježíši Kriste, ty sám jsi pro nás vzorem chudoby ducha. Ty jsi na slovo poslechl svého nebeského Otce, i za cenu vlastního života. Ty jsi sebe sama zmařil kvůli člověku, kvůli nám všem. Chválíme tě za to. A prosíme: dej, ať Duch svatý roste v našem nitru. Amen.